

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M. s. r. o., so sídlom v S.**, IČO: X., právne zastúpený JUDr. M. G. advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v P. proti žalovanému: **I. C. s. r. o., so sídlom v M.**, IČO: X., právne zastúpený JUDr. M. I., advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom vo V., **o zaplatenie istiny 17 734,47 Eur (534 268,50 Sk) s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Cob 48/2009-124 zo dňa 8. októbra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 8. októbra 2009 č. k. 3 Cob 48/2009-124 **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Michalovciach rozsudkom zo dňa 23. januára 2009 č. k. 18 Cb 156/2008-89 uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu € 17 734,47 so 14,25 % - ným úrokom z omeškania ročne od 01. 10. 2007 do zaplatenia a trovy konania 1 539,-- €. Konanie v časti požadovaného úroku z omeškania nad 14,25% zo žalovanej istiny a v časti požadovaného úroku z omeškania zo žalovanej istiny od 15. 09. 2007 do 30. 09. 2007 zastavil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že právo na zaplatenie peňažnej sumy 17 734,47 Eur (534 268,50 Sk) s 0,05% - ným úrokom z omeškania denne (ročne 18,25%) od 15. 09. 2007 do zaplatenia si žalobca uplatnil titulom zaplatenia kúpnej ceny za dodaný tovar, mlynské výrobky. Uviedol, že vo veci bolo vytýčené pojednávanie na deň 23. 01. 2009. Zástupca žalovaného prevzal predvolanie na pojednávanie dňa 11. 12. 2008, samotný žalovaný dňa 15. 12. 2008 (č. 1. 78). Zástupca žalovaného faxom doručeným súdu 23. 01. 2009 ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu, že na uvedený deň je objednaný na termín odborného vyšetrenia v dôsledku dlhodobých zdravotných ťažkostí,

o čom predložil súdu výmenný list všeobecného lekára zo dňa 23. 01. 2009, ktorým odporučil právneho zástupcu na odborné vyšetrenie na internej ambulancii (č. 1.79-80). Súd pokračoval v konaní zistiť, že tak žalovaný ako aj zástupca žalovaného sa mohli riadne zúčastniť pojednávania. Nič nebránilo zástupcovi žalovaného dohodnúť si so svojím lekárom termín odborného vyšetrenia na iný deň, resp. vyšetrenie absolvovať v ten istý deň (23. 01. 2009) v poobedňajších hodinách. Z výmenného lístku nevyplýva potreba akútneho, rýchleho vyšetrenia, resp. že zdravotný stav zástupcu neumožňuje zúčastniť sa pojednávania. Súd bral do úvahy aj tú skutočnosť, že žalovaný z rôznych dôvodov sa nezúčastňoval vytyčených pojednávanií. Poukázal na to, že žalovaný všetky faktúry, zaplatenie ktorých je predmetom sporu, uznal dňa 06. 02. 2008 pri inventarizácii k 31. 12. 2007, o čom predložil žalobca súdu odsúhlasenie podpísané žalovaným (č. 1. 50). Z podania žalovaného zo dňa 06. 02. 2008 (č. 1. 50) mal súd prvého stupňa za to, že tento uznal záväzok žalobcu čo do základu a výšky, pokiaľ sa týka faktúr, zaplatenia ktorých sa domáha žalobca. Ďalej uviedol, že uznanie záväzku zakladá vyvrátiteľnú domnienku, že záväzok v uznanom rozsahu v čase uznania trval. Dlužník môže tento predpoklad vyvrátiť, len ak preukáže opak, teda neexistenciu záväzku v čase uznania. Dôsledkom vyvrátiteľnosti tejto domnienky je to, že dlžník má aj naďalej možnosť dokázať, že uznaný záväzok v čase uskutočnenia aktu uznania v skutočnosti neexistoval, či už preto, že nikdy nevznikol, alebo preto, lebo ešte pred jeho uznaním zanikol. Žalovaný v konaní nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by vyvrátil uznanie záväzku. V súlade s ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. súd prvého stupňa priznal žalobcovi úrok z omeškania 14,5% pri základnej úrokovej sadzbe 4,25% od 01. 10. 2007, keď tovar bol dodaný od poslednej splatnej faktúry 31. 08. 2007. V časti požadovaného úroku z omeškania nad 14,25 % ročne zo žalovanej istiny a za obdobie od 15. 09. 2007 do 30. 09. 2007 súd v súlade s ustanovením § 96 ods. 1, 3 O. s. p. konanie z dôvodu späťvzatia návrhu v tejto časti zastavil.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 3 O. s. p., keďže žalobca bol neúspešný iba v nepatrnnej časti, berúc do úvahy výšku žalovanej istiny, ktorej neúspech sa týka len príslušenstva a priznal právo na náhradu trov konania žalobcovi v celkovej výške 1 539,-- Eur.

Proti tomuto rozsudku v časti prvého výroku rozsudku sa odvolal žalovaný, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie. V odvolaní namietol, že mu bolo odňaté ústavné právo na súdnu ochranu. Súd prvého stupňa rozhodol na pojednávaní dňa

23. 01. 2009 bez jeho účasti a účasti právneho zástupcu, ktorý sa riadne a včas ospravedlnil z dôvodu lekárskeho vyšetrenia, o čom priložil potvrdenie.

Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku potvrdil, zamietol návrh žalovaného na pripustenie zmeny účastníkov konania a nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalovaný po podaní odvolania doručil podanie označené ako návrh na zmenu účastníkov konania a žiadal v súlade s ust. § 92 ods. 2, 3 O. s. p., aby súd pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalovaného tak, aby na miesto doterajšieho žalovaného I. C., s. r. o., IČO: X. N., vstúpil do konania ako nový žalovaný B. a. s., IČO: X. N., z dôvodu uzatvorenej zmluvy o predaji časti podniku. Odvolací súd návrh zamietol z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok na zámenu účastníkov na návrh žalovaného, pretože žalobca disponuje žalobou, a teda označuje účastníkov konania. Ďalej v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po predchádzajúcich vytýčených pojednávaniach, ktoré boli odročené na žiadosť žalovaného, ako aj jeho právneho zástupcu, bol opakovane určený termín pojednávania na deň 23. 01. 2009, so začiatkom o 10.00 hod. Predvolanie na pojednávanie bolo doručené žalovanému dňa 15. 12. 2008 a jeho právnenému zástupcovi dňa 11. 12. 2008. Zo zápisnice o pojednávaní, ako aj z obsahu spisu vyplýva, že bola zachovaná 5-dňová lehota účastníkom na prípravu pojednávania v zmysle ust. § 115 ods. 2 O. s. p. Pojednávanie sa uskutočnilo v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti, ako aj v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, keď súd oboznámil faxové podanie zástupcu žalovaného, v ktorom tento uviedol, že v deň pojednávania je objednaný na termín odborného vyšetrenia v dôsledku dlhodobých zdravotných ťažkostí a z tohto dôvodu ospravedlňoval svoju neprítomnosť. Zároveň predložil aj výmenný list zo dňa 23. 01. 2009, vystavený MUDr. D. F. z obsahu ktorého vyplývalo, že žiada o jeho vyšetrenie. Faxové podanie doplnil svojim písomným podaním, doručeným cestou poštového úradu dňa 26. 01. 2009, vrátane vyššie uvedeného výmenného listu. V súvislosti s vyriešením otázky, či v prejednávannej veci došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, považoval za potrebné uviesť, že v zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie, ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dokazovanie, pričom uvedené sa vzťahuje aj na právneho zástupcu účastníka konania.

Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka (zástupcu) o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa konkrétnych okolností. Existenciu dôležitého dôvodu môže preveriť len zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase posudzovania žiadosti o odročenie pojednávania. Jej dôvodnosť skúma predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej žiadateľ vyvodzuje existenciu ním tvrdeného dôležitého dôvodu. Pokiaľ ale uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti hodnoverne preukázaná, zostávajú žiadateľom uvádzané dôvody žiadosti o odročenie pojednávania iba v rovine nepodložených tvrdení, na ktoré nemožno vziať zreteľ. V nadväznosti na obsah žiadosti je však potrebné zdôrazniť, že právnym zástupcom tvrdené skutočnosti v žiadosti o odročenie pojednávania nekorešpondujú s obsahom predloženého výmenného listu, ktorý bol vydaný všeobecným lekárom v uvedený deň s tým, že len žiada o jeho vyšetrenie. Skutočnosť, že bol ako pacient v uvedený deň objednaný na urgentné odborné vyšetrenie, vyplývajúce z pretrvávajúcich zdravotných problémov, nebolo preukázané ani z dodatočne predloženého potvrdenia (č. l. 118), z obsahu ktorého, a to v rozpore s tvrdením zástupcu žalovaného len vyplýva, že v uvedený deň, a to 23. 01. 2009 sa bol len objednať na interné vyšetrenie na doporučenie MUDr. F., pričom samotný termín odborného vyšetrenia bol stanovený na deň 02. 02. 2009. Naviac odvolací súd zdôraznil, že ani samotný účastník (žalovaný) sa na určené pojednávanie nedostavil, napriek tomu, že mal doručenie vykázané riadne a včas ešte dňa 11. 12. 2008, pričom svoju neúčasť pred začatím pojednávania neospravedlnil a ani nepožiadaval o odročenie pojednávania. Ďalej uviedol, že žiadateľom (právnym zástupcom žalovaného) uvádzaný dôvod z hľadiska § 101 ods. 2 O. s. p. nebol preukázaný. Odvolací súd mal za to, že v danej veci postup okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu rozsudku vo veci samej, nebol v rozpore s cit. ustanovením § 101 ods. 2 O. s. p., a preto nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom, keďže zo strany súdu mu na jeho účasť na pojednávaní boli vytvorené všetky zákonné podmienky, v dôsledku čoho nebolo ani porušené právo účastníka na spravodlivý proces. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 O. s. p. tak, že úspešnému v odvolacom konaní žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že tieto mu v odvolacom konaní nevznikli.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Navrhol rozsudok odvolacieho a prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ust. § 241 ods. 2 písm. c/, § 236 O. s. p.

V dovolaní uviedol, že prvostupňový súd rozhodol na pojednávaní konanom dňa 23. 01. 2009, bez účasti žalovaného, ktorý tak nemal možnosť konať pred súdom. Súčasne napadol výrok odvolacieho súdu, ktorým bol návrh na zámenu účastníkov na strane žalovaného zamietnutý. Uviedol, že na základe Zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 30. 09. 2008 čl. II. písm. c/ v spojení s prílohou č. 4, ktorá špecifikuje záväzky, ktoré prešli na kupujúceho, je dlžníkom veriteľa kupujúci: B. a. s., ktorý súdu spolu s odporcom podal dňa 19. 05. 2009 návrh na zmenu účastníka konania, teda v priebehu odvolacieho konania. V danom prípade na pripustenie zmeny účastníka na strane žalovaného boli splnené všetky zákonné náležitosti. Podľa názoru dovolateľa ktorýkoľvek účastník môže podať návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania na strane žalobcu alebo žalovaného, bez vylúčenia žalovaného a ak sú splnené zákonné podmienky, nič nebráni tomu, aby súd takémuto návrhu vyhovel. Ďalej žalovaný je toho názoru, že prvostupňový súd pochybil v tom, že rozhodol vo veci samej na pojednávaní vytyčenom na deň 23. 01. 2009, a to deň, na ktorý sa právny zástupca žalovaného riadne a včas ospravedlnil a takýmto postupom súdu prvého stupňa bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom a toto procesné pochybenie súdu prvého stupňa súd druhého stupňa neodstránil.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaného, doručenému právnomu zástupcovi žalobcu dňa 22. 03. 2010, nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) preskúmal vec v zmysle ust. § 242 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 243a ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že z hľadiska jeho prípustnosti neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu upravuje ustanovenie § 237 a § 238 O. s. p.

Podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa ust. § 238 ods. 3 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd

- a) vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,
- b) potvrdil rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté inak, než v prvšom rozsudku, pretože súd prvého stupňa bol viazaný právnym názorom súdu, ktorý prvšie rozhodnutie zrušil.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje z písm. f/ § 237 O. s. p., podľa ktorého sa posudzuje odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom postupom súdu, aj keď priamo na ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. v dovolaní neodkazuje. Dovolateľ odvodzuje odňatie možnosti konania pred súdom prvého stupňa, ktorý rozhodol vo veci samej na pojednávaní bez účasti žalovaného a právneho zástupcu žalovaného, ktorý sa v uvedený deň pojednávania ospravedlnil z dôvodu termínu odborného vyšetrenia a súd prvého stupňa neakceptoval písomné ospravedlnenie právneho zástupcu. Ďalší dôvod odňatia možnosti konať pred súdom vidí dovolateľ v postupe odvolacieho súdu, keď odvolací súd rozhodol vo veci na odvolanie žalovaného bez odstránenia väd konania súdom prvého stupňa.

Dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania z dôvodov uvedených dovolateľom v dovolacom podaní.

Dovolací súd preskúmal procesný postup súdu prvého stupňa a zistil, že súd prvého stupňa pojednávanie vo veci nariadil na deň 15. 08. 2008 o 9.30 hod., ktorý termín pojednávania žalovanému bol doručený dňa 07. 07. 2008. Na nariadené pojednávanie sa ospravedlnil písomne žalovaný podaním zo dňa 12. 08. 2008, doručeným súdu prvého stupňa dňa 15. 08. 2008 (deň pojednávania) z dôvodu, že obidvaja konatelia spoločnosti žalovaného sú v uvedenom termíne na plánovanej dovolenke do 28. 08. 2008. Súd prvého stupňa ospravedlnenie akceptoval a nariadil pojednávanie na deň 24. 09. 2008, ktorý termín prevzal žalovaný dňa 05. 09. 2008. Faxovým podaním zo dňa 24. 09. 2008 (deň pojednávania) sa ospravedlnil žalovaný z dôvodu dočasnej práceneschopnosti obidvoch konateľov spoločnosti. Predložil fotokópiu potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti G. M. od 23. 09. 2008 a potvrdenie o návšteve všeobecného lekára dňa 24. 09. 2008 K. M. Súd prvého stupňa akceptoval ospravedlnenie žalovaného a nariadil pojednávanie na deň 28. 11. 2008, ktoré predvolanie žalovaný prevzal dňa 13. 10. 2008. Písomným podaním zo dňa 27. 11. 2008,

doručeným súdu dňa 01. 12. 2008, oznámil žalovaný, že právne zastúpenie žalovaného v danej veci prevzal Mgr. Ing. I. I. dňom 27. 11. 2008 a súčasne sa ospravedlnil z dôvodu nariadeného pojednávania v inej veci na súde prvého stupňa. Súd prvého stupňa akceptoval ospravedlnenie a nariadil pojednávanie na deň 23. 01. 2009, ktorý termín prevzal právny zástupca dňa 11. 12. 2008 a žalovaný dňa 15. 12. 2008. Pojednávania sa nezúčastnili ani žalovaný ani jeho právny zástupca, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil faxovým podaním zo dňa 23. 01. 2009 o 10.01 hod. (deň pojednávania) z dôvodu objednania v tento deň na termín odborného vyšetrenia v dôsledku dlhodobých zdravotných ťažkostí a pripojil fotokópiu výmenného listu zo dňa 23. 01. 2009 so žiadosťou o vyšetrenie podpísanou všeobecnou lekárkou MUDr. D. F.

Z obsahu spisu a priebehu konania na súde prvého stupňa je zrejmé, že tento nariadil pojednávanie opakovane na deň 15. 08. 2008, 24. 09. 2008, 28. 11. 2008 a 23. 01. 2009. Na každý z týchto nariadených pojednávani sa ospravedlnil žalovaný, prípadne právny zástupca. Na pojednávanie dňa 24. 09. 2008 ospravedlnenie z dôvodu práceneschopnosti konateľov spoločnosti žalovaného predložil žalovaný len potvrdenie o práceneschopnosti jednej konateľky a nepredložil žiaden doklad o práceneschopnosti druhého konateľa. Návšteva všeobecného lekára bez ďalšieho nezakladá ospravedlniteľný dôvod neúčasti na pojednávani. Na pojednávanie dňa 28. 11. 2008 sa nedostavil právny zástupca žalovaného z dôvodu pojednávania v inej veci, o čom žalovaný nepredložil žiaden doklad a neosvedčil tento dôvod neprítomnosti právneho zástupcu. Odvolací súd sa podrobne a vyčerpávajúco zaoberal dôvodom neprítomnosti na pojednávanie dňa 23. 01. 2009 v písomnom vyhotovení rozhodnutia. Z obsahu spisu je zrejmé, že vystavenie predloženého výmenného listu - poukazu na odborné vyšetrenie nie je samotné odborné vyšetrenie, ktorého sa právny zástupca zúčastnil až dňa 02. 02. 2009, ako tvrdil právny zástupca žalovaného a s prihliadnutím na ostatné uvedené okolnosti spochybňuje vierohodnosť a tým aj ospravedlniteľnosť dôvodu tvrdeného právnym zástupcom žalovaného. Skutkové okolnosti neprítomnosti žalovaného alebo jeho právneho zástupcu na pojednávani a opakovanom pojednávani, zistené v konaní a opísané vyššie, sú osobitnými okolnosťami skúmanými súdmi v danej veci pri zisťovaní splnenia podmienok odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom. V danej veci zistený dôvod, ktorý mal slúžiť na odročenie nariadeného pojednávania, nebol dôvodom na neúčast' žalovaného a právneho zástupcu na pojednávani a pokiaľ žalovaný a jeho právny zástupca nevyužili opakovane procesné právo zúčastniť sa súdom nariadeného pojednávania, nebola im

týmto postupom odňatá možnosť konať pred súdom prvého stupňa. V tomto prípade išlo o nevyužitie práva účastníka a jeho právneho zástupcu všetkých procesných postupov, ktoré účastníkovi priznáva procesný právny poriadok.

Z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nebola splnená podmienka prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Taktiež neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 O. s. p.

Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný dovolaním napadol taký rozsudok, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a preto dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 4 prvá veta O. s. p. odmietol.

Žalovaný dovolaním napadol rozhodnutie súdu, proti ktorému nie je prípustné dovolanie, preto sa dovolací súd ďalej nemohol zaoberať vecnými námietkami žalovaného v dovolaní.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 243b ods. 4, § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v dovolacom konaní úspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože v dovolacom konaní žalobcovi trovy konania nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová